

La dictadura de la correcció política i la societat de la desvinculació

De l'inici de la gran frustració a la crisi del 'règim'

JOSEP MIRÓ I ARDÈVOL

Entre mig milió i 750.000 catalans més grans de 18 anys han anat quedant fora de la representació política i de l'acollida dels grans mitjans de comunicació de Catalunya. Ni els partits, ni el gruix central dels mitjans de comunicació no els acullen ni expressen. Amb sort, simplement no els maltracten. El seu sistema de valors, prioritats i necessitats, no es veuen representats i menys encara promoguts i defensats, malgrat ser una part important del país. Aquesta situació explica que en unes eleccions tan decisives com les Pujol-Maragall s'abstinguessin 4 de cada 10 votants i, en la Mas-Maragall, el 37,46%. En les últimes europees la davallada fou brutal, sobretot a expenses de CiU, tant que permeten donar com a *bo* el migrat resultat del passat referèndum.

El desequilibri en la representació política i mediàtica explica que es puguin aplegar molts milers de persones, com succeirà el proper 6 de març al matí a l'antic Palau Municipal d'Esports del carrer Lleida, entorn a qüestions tan elementals com la vida, el matrimoni, la família, l'escola, les condicions econòmiques per una vida digna i el dret a ser políticament ben representat. Quan això succeeix vol dir que els canals instituits fallen, que alguna cosa greu passa, que un desacord profund plana, perquè avui milers de persones no es mobilitzen fàcilment entorn de valors i al marge dels partits.

En aquest context, els habitants del Carmel són un signe, no pel forat de la vergonya, sinó per la destrucció de la credibilitat política del govern de la Generalitat i l'Ajuntament i fins a cert punt del sistema polític. La mala gestió del drama del Carmel i la negativa de Joaquim Nadal a assumir les responsa-

bilitats polítiques i sacrificar-se en benefici del govern i el seu president, eclosiona en els disbarats d'una sessió parlamentària teòricament pensada per donar resposta als ciutadans afectats. Va servir per a tot el contrari: 1. En Nadal que no explicà per què es va produir el greu accident. 2. Unes dimissions presentades com "pagar justos per pecadors". Qui són, doncs, els pecadors veritables, conseller Nadal? 3. Unes mesures que paralitzen la línia 5 del metro, bloquejant les obres públiques a Catalunya durant temps, i crearan una situació d'incertesa entre tècnics i empreses, que es traduirà en retards i costos. Caldrà parlar d'aquí a uns mesos de la situació de les grans obres que depenen de la Generalitat. I per acabar-ho d'adobar es va produir la catàstrofe política en acusar Maragall CiU de robar a l'erari públic. La qüestió ha estat comentada a bastament. No cal insistir-hi, però sí que cal subratllar que a finals d'any la Generalitat va fer públic un ampli informe sobre la gestió econòmica dels governs Pujol. El seu corollari el va posar el conseller directament afectat, Antoni Castells. "Perquè no existeixi cap ombra de dubte, desitjo afirmar amb tota claredat que de les actuacions dutes a terme no se'n desprèn cap il·legalitat". Aleshores, ¿com és possible que Maragall en proclamés una de tan greu al bell mig del Parlament i en un debat sobre el Carmel?

I per si eren pocs, sorgeix el fiscal en cap, José María Mena, que poques hores després i sense més informació que la

dels mitjans de comunicació, afirma que obre "diligències preprocesals" per veure si hi ha delictes. I em pregunto i pregunto: existint l'informe de referència, 353 pàgines, i les declaracions del conseller Castells, ¿un fiscal prudent no ho hauria d'haver estudiat abans de complicar més la vida social i política amb una intervenció precipitada? ¿No és més solvent una auditoria tècnica encarregada pel govern Maragall que una frase irresponsable d'ell llançada en la confiança que el que es diu en el Parlament no pot ser objecte

de querrela per falsedat, malgrat que CiU ho intenti? La velocitat del fiscal sobta, però encara sobta més si es compara amb el fet d'ignorar els indicis reiterats d'avortaments il·legals que poden cometre clíniques de Barcelona, denunciades tant per mitjans d'aquí com de la premsa de fora; l'últim i recent cas per la premsa anglesa i la clínica avortista Ginemedex, i que en aquell país ha comportat la intervenció de la policia. Tot i estar ben definit el delictes per avortar fora dels supòsits previstos al Codi Penal, ¿els indicis reiterats i les denúncies públiques de tants casos no són suficients per obrir diligències preprocesals? I sobta també que altres presumptes escàndols reiteradament publicats i que afecten l'Ajuntament de Barcelona, mai han estat objecte de l'atenció del fiscal. Segur que tot plegat té una lògica raonable però costa veure-la.

Que ningú s'enganyi. La frustració per la incapacitat de construir una sòlida realitat nacional entorn del nou Estatut ja és aquí, més a prop del que vaig apuntar a l'anterior article, *Estatut i finançament*. Frustració que s'estén per la incapacitat de massa dels nostres polítics per representar dignament Catalunya, i acollir-nos a tots els catalans en les nostres necessitats i problemes. Estem davant la fi d'un *règim* en el sentit d'una cultura i d'una manera d'entendre i fer política, els fonaments del qual no són d'ara mateix. La dictadura del políticament correcte i la societat de la desvinculació —és un bon senyal que comenci a quallar el concepte— són el marc de referència que ha fet possible la crisi actual. I per això, ara la qüestió és només una: qui, com i què serà capaç de construir la nova història.

• JOSEP MIRÓ I ARDÈVOL. DIRECTOR DEL CENTRE D'INVESTIGACIÓ I DESENVOLUPAMENT EMPRESARIAL A LA UNIVERSITAT ABAT OLIBA
JOSEPMIRO@E-CRISTIANS.NET

Camins de l'exili de la primera Institució de les Lletres Catalanes

IOLANDA PELEGRÍ

El 27 de gener va fer 60 anys de l'alliberament del camp d'extermini d'Auschwitz i 66 que, de tres quarts de set a tres quarts de vuit del vespre, s'havia celebrat la darrera reunió de la primera Institució de les Lletres Catalanes al Mas Perxés d'Agullana, un petit poble a la vora de la Jonquera, a pocs quilòmetres de la frontera amb França. En aquest mas s'havien refugiat polítics, intel·lectuals i molts dels escriptors que formaven part de la Institució de

les Lletres Catalanes, organisme de la Generalitat de Catalunya que tenia l'objectiu d'ajudar els escriptors durant la guerra i de promoure la literatura catalana.

La reunió va ser presidida per Pompeu Fabra, president accidental, ja que el president, Josep Pous i Pagès, i el vicepresident, Carles Riba, havien fugit de Barcelona el dia 22 i en aquell moment eren a Girona esperant el mitjà de locomoció que els havia de dur a Portbou i a França. Hi van assistir:

Francesc Trabal, Cèsar-August Jordana, Josep M. Capdevila, Antoni Rovira i Virgili, Jaume Serra Hunter i, invitats per Pompeu Fabra, els membres del secretariat de la ILC que també s'allotjaven al Mas Perxés: Mercè Rodoreda, Anna Murià (recordada aquest 27 de gener en un acte d'homenatge a ella i a Agustí Bartra que es va fer a la Llibreria Catalònia), Armand Obiols, Lluís Montanyà i Xavier Benguerel. L'acta, escrita amb mà insegura pel secretari, Francesc Trabal, no aporta gaires dades

però és un document excepcional del difícil camí cap a l'exili que havien iniciat molts escriptors uns dies abans i que havia començat el 22 de gener al migdia amb la fugida de Pous i Pagès i de Riba i la seva família en un cotxe del conseller de Cultura, Carles Pi i Sunyer. Aquest fet, criticat pels altres membres de la ILC, va ser el pròleg d'un èxode que van seguir quasi totes les persones relacionades amb aquesta institució.

El dia 23 a la tarda Francesc Trabal amb la seva família, Joan Oliver amb la seva dona, Mercè Rodoreda, Armand Obiols i Lluís Montanyà, marxen en el bibliobús del Servei de Biblioteques del Front fins a arribar a can Pol de Montfullà, a Bescanó, a la vora de Girona, on viuen fins al 26 al matí quan marxen cap a Agullana després de trobar-se amb els escriptors que, dalt d'un camió, s'havien escapat de Barcelona el dia 24 al matí —Sebastià Gasch, Xavier

►►►